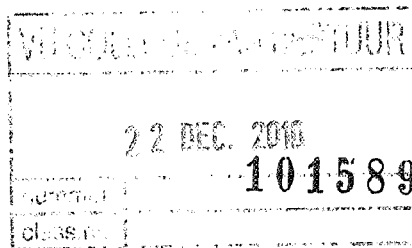

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
H.L.W.M. van den Tillaart

T +31-70-412 2717
h.l.w.m.vandentillaart@minoc
w.nl
IPC 2250

Onze referentie
255200

Datum 16 december 2010
Betreft Joint degrees

Geachte voorzitter,

In mijn brief van 9 juli jl. (kenmerk HO&S/188502) heb ik u geïnformeerd over de gezamenlijke opleidingen, beter bekend als joint degree-opleidingen. In die brief heb ik aangegeven dat in overleg met de koepels en NVAO een procedure voor de totstandkoming van formele joint degree-opleidingen is vormgegeven. Ook heb ik aangegeven aan welke voorwaarden een formele joint degree-opleiding moet voldoen. Volledigheidshalve voeg ik deze toe.

Inmiddels is er enige ervaring opgedaan. Er blijken nog enige onduidelijkheden te bestaan op het gebied van de joint degrees (bachelor en master) en op het gebied van de gezamenlijke promoties (joint doctorates). Verder blijkt de vormgeving van de joint degree-opleidingen op één punt aanpassing te behoeven en wel ten aanzien van het onderdeel van de opleidingslocatie. Met deze brief wil ik u over een en ander informeren.

Een opleiding kan samenwerken met verschillende andere opleidingen; dit kan op verschillende wijze en met verschillende intensiteit. Een joint degree-opleiding is een specifieke, meest vergaande variant waarbij de deelnemende instellingen de opleiding gezamenlijk ontwikkelen en verzorgen en deze instellingen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de gehele opleiding en examinering. Een joint degree-opleiding kan verzorgd worden door louter Nederlandse instellingen maar kan ook verzorgd worden door een of meer Nederlandse instellingen samen met een of meer buitenlandse instellingen. Overeenkomstig de lijn van de ENIC-NARIC's en zoals opgenomen in het NVAO-protocol dienen die buitenlandse instellingen wel ho-instellingen te zijn die in eigen land zijn erkend en die in eigen land gerechtigd te zijn om aan een dergelijke joint degree-opleiding deel te nemen.

Datum
15 november 2010
Onze referentie
255200

De joint degree-opleiding heeft sinds 1 juli 2010 een wettelijke grondslag en kan als zodanig in het Croho worden geregistreerd. In het navolgende gaat het om (het worden van) dergelijke formele joint degree-opleidingen.

Binariteit

De opleiding kan verzorgd worden door Nederlandse instellingen maar ook door een (of meer) Nederlandse instelling(en) met buitenlandse instelling(en) voor hoger onderwijs. Daarbij is het mogelijk dat een hogeschool en een universiteit gezamenlijk een joint degree-opleiding aanbieden. De institutionele binariteit is geen belemmering; wel is de binariteit van de opleidingen van belang. De joint degree-opleiding is – overeenkomstig ons binaire systeem – een hbo- of een wo-opleiding (op bachelor- of op masterniveau); een 'ho-opleiding' is niet mogelijk. Dat betekent ook dat de af te geven graad behoort bij de wo- of de hbo-opleiding en dat een accreditatie van een opleiding met een hbo- of wo-oriëntatie plaatsvindt. Een en ander betekent dat een joint degree-opleiding tussen een hogeschool en een universiteit mogelijk is, mits die opleiding te kenschetsen is als een hbo- of een wo-opleiding.

Inschrijving

De student schrijft zich op grond van de wet in bij één instelling en betaalt aan die instelling het collegegeld. De desbetreffende instelling draagt er zorg voor dat de student wordt ingeschreven bij de andere deelnemende Nederlandse instelling(en) in het gezamenlijke programma. Dit is de verantwoordelijkheid van de betrokken instellingen, die elk op hun beurt de student doorgeven aan DUO; de student behoeft daartoe zelf geen nadere actie te ondernemen.

Bekostiging en collegegeld

Indien de student wettelijk collegegeld heeft betaald telt die student mee bij de bepaling van de hoogte van de bekostiging. Dit geschiedt op de volgende wijze: de instelling waar de student zich heeft ingeschreven verkrijgt de bekostiging gerelateerd aan de inschrijving. Dit is overeenkomstig de bekostiging van studenten die zich bij verschillende opleidingen inschrijven: de eerste inschrijving telt. Ook voor joint degree-opleidingen is de teldatum 30 september: de studenten met een wettelijk collegegeld die op dat moment staan ingeschreven (1^e inschrijving) tellen mee voor de bekostiging. De bekostiging van de graden wijkt bij joint degrees wel af van het reguliere systeem: bij de toekenning van de bekostiging wordt de 'diplomabekostiging' verdeeld over het aantal deelnemende Nederlandse instellingen.

Het is niet mogelijk om een joint degree-opleiding te hebben bij twee of meer Nederlandse instellingen waarbij die joint degree-opleiding bij de ene Nederlandse instelling wel bekostigd wordt en bij de andere niet.

Want een joint degree-opleiding die wordt verzorgd door een of meer bekostigde instelling(en) samen met een of meer onbekostigde instellingen in Nederland (= rechtsperso(o)nen voor hoger onderwijs), kan geen goedkeuring krijgen in het kader van de macrodoelmatigheidsbeoordeling. Een dergelijke joint degree-opleiding waarbij een Nederlandse bekostigde en onbekostigde instelling is betrokken, is derhalve alleen mogelijk als deze is vormgegeven als een postinitiële masteropleiding, dus onbekostigd.

Datum
15 november 2010
Onze referentie
255200

Indien de joint degree-opleiding wordt verzorgd met één of meer buitenlandse instellingen is het noodzakelijk dat deze instellingen in eigen land zijn 'erkend'. Dit is een voorwaarde bij de beoordeling door de NVAO. Bij de bovengenoemde 'diplomabekostiging' tellen deze instellingen niet mee: indien slechts één Nederlandse instelling aan deze joint degree-opleiding deelneemt, krijgt desbetreffende instelling de gehele diplomabekostiging, als er meer Nederlandse instellingen deelnemen wordt de diplomabekostiging verdeeld over deze deelnemende Nederlandse instellingen.

Bij een joint degree-opleiding gelden de reguliere bepalingen omtrent collegegeld. Hierop bestaat één uitzondering: het instellingscollegegeld voor een joint degree-opleiding waaraan één of meer buitenlandse instellingen deelnemen kan lager worden vastgesteld dan het tarief van het wettelijk collegegeld. Dit geldt uiteraard alleen indien deze ook formeel is beoordeeld als een joint degree en als zodanig in het Croho is opgenomen. Dit betekent dat dit niet geldt voor double of multiple degree-opleidingen.

Een wo-masteropleiding heeft een nominale studieduur van 1 jaar (60 studiepunten). Hierop zijn enkele uitzonderingen. De instelling kan de duur langer vaststellen; in dat geval dient de instelling de student financieel te ondersteunen gedurende de nominaal verlengde periode. De minister kan de studieduur van de wo-masteropleiding vaststellen op 2 jaar (120 studiepunten), In dat geval wordt ook de studiefinanciering en de bekostiging met een jaar verlengd. Daarenboven kan de minister bij een formele joint degree-opleiding (wo-master) met een of meer buitenlandse instellingen de studieduur vaststellen op 90 studiepunten. In andere gevallen geldt deze mogelijkheid niet.

Erasmus Mundus-opleidingen

In de brief van 9 juli jl. is aangegeven dat bij bestaande opleidingen een 'omzetting' kan plaatsvinden van (formeel) een bestaande 'single' degree-opleiding (daaronder ook begrepen de opleidingen waarvoor de student een double degree kan ontvangen) naar een wettelijke joint degree-opleiding. Voor de omzetting gelden in principe dezelfde eisen als voor nieuwe joint degree-opleidingen, maar voor een aantal opleidingen geldt dat ze in het verleden al (deels) bewezen hebben aan bepaalde eisen te voldoen. Hierbij valt met name te denken aan de opleidingen waarvan het joint degree-karakter in het verleden in het kader van de accreditatie reeds is beoordeeld. Dit geldt met name voor opleidingen die in aanmerking kwamen/komen voor Erasmus Mundus-subsidie.

Datum
15 november 2010
Onze referentie
255200

Er bestaat geen verplichting tot de vorming van een formele joint degree-opleiding. De instellingen zullen zelf het initiatief moeten nemen om de procedure tot omzetting tot een joint degree-opleiding te starten: indien zij een formele joint degree-opleiding willen vormen zullen zij zich moeten wenden tot de NVAO.

In internationaal verband kan het zijn dat accreditatietermijnen verschillend gefaseerd zijn. De NVAO stemt met bepaalde buitenlandse accreditatieorganen af en neemt hun oordeel in haar eigen afweging mee. Naar verwachting zal dit in de toekomst steeds meer het geval kunnen zijn. Dit laat onverlet dat voor de deelnemende Nederlandse instelling(en) de accreditatievereisten, inclusief termijnen, gelden zoals opgenomen in de WHW.

Open Universiteit

Voor inschrijving bij de Open Universiteit gelden normaliter voor studenten geen vooropleidingseisen en ook geen nadere vooropleidingseisen. Alle overige Nederlandse instellingen voor hoger onderwijs zijn daarentegen verplicht om deze vooropleidings- en nadere vooropleidingseisen te stellen bij inschrijving. Ook indien die Nederlandse instelling (of instellingen) met de OU gezamenlijk een joint degree-opleiding verzorgt (verzorgen), is deze instelling (zijn deze instellingen) niet ontslagen van die verplichting. Dit betekent dat - indien de OU gezamenlijk met andere Nederlandse instellingen een joint degree-opleiding verzorgt - de student behoort te voldoen aan de vooropleidingseisen en nadere vooropleidingseisen zoals die gelden voor de overige Nederlandse instelling(en) die aan de joint degree-opleiding deelnemen.

Verzorgen van het onderwijs

Bij een joint degree-opleiding gaat het uitdrukkelijk niet alleen om een gezamenlijke examinering of een gezamenlijke programmering. De deelnemende instellingen verzorgen gezamenlijk de opleiding en dragen daarvoor gezamenlijk verantwoordelijkheid. Dit komt onder meer tot uitdrukking doordat elke deelnemende Nederlandse instelling een substantieel deel van het onderwijs feitelijk verzorgt. Het uitsluitend (mede-)ontwikkelen van het onderwijs volstaat niet. Dit impliceert dat vanuit elke instelling voor een substantieel deel docenten werkzaam zijn in het feitelijke verzorgen van de joint degree-opleiding.

Examencommissie

Ook in geval van een joint degree blijft de examencommissie verantwoordelijk voor de kwaliteit van het afgegeven examen. Zij kan haar bevoegdheden niet overdragen.

Naam opleiding, graad en getuigschrift

Een getuigschrift kan alleen uitgereikt worden aan een student die aan de desbetreffende instelling heeft gestudeerd. Bij een subsidie van de Europese Commissie voor een Erasmus Mundus joint degree-programma kan er sprake zijn van een (groot) aantal deelnemende instellingen, waarbij de student kiest om feitelijk aan een beperkt aantal (drie) te studeren. Indien de student aan de Nederlandse instelling niet feitelijk onderwijs heeft gevolgd, mag de instelling geen getuigschrift uitreiken. Uit het getuigschrift dat de student ontvangt moet eenduidig af te leiden zijn welke instellingen het getuigschrift uitreiken. Op het getuigschrift kan worden aangegeven dat het gaat om een opleiding die wordt verzorgd in consortiumverband maar het moet eenduidig kenbaar zijn welke instellingen het getuigschrift afgeven. In ieder geval zal het consortiumverband in het diplomasupplement worden opgenomen.

Op het getuigschrift zullen de namen van de opleiding en instellingen moeten worden opgenomen zoals genoemd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho).

De naam van een joint degree-opleiding kan overigens niet gelijklopend zijn aan een naam van een single-degree opleiding aan dezelfde instelling. In het Croho zullen deze verschillende isat-codes krijgen. Bij een joint degree-afstudeerrichtingen wordt deze als zodanig opgenomen in het Croho als specifiek onderdeel van de geregistreerde Croho-opleiding waartoe deze behoort.

Een instelling kan voor een joint degree-opleiding of -afstudeerrichting geen single degreegraden afgeven, maar alleen een gezamenlijke graad (joint degree).

Uiteraard gelden de voorschriften omtrent toevoegingen aan de graden – zoals 'of Science' en 'of Arts' ook bij deze opleidingen.

Bij een single degree-opleiding geeft de instelling zelf de graad af; in bepaalde gevallen kunnen twee instellingen elk een single degree afgeven, hetgeen resulteert in een double degree. Het moet dan in ieder geval gaan om gelijkwaardig erkende opleidingen.

Joint doctorate

Het college voor promoties verleent de doctorsgraad op grond van een promotie. Bij een gezamenlijke promotie (joint doctorate) is dat niet anders, zij het dat de graad aan twee of meer instellingen wordt behaald. Bij een joint doctorate is het gezamenlijke college voor promotie verantwoordelijk voor de promotie. Het kwaliteitsborgingssysteem SEP geldt uiteraard ook voor een joint doctorate. Met een joint doctorate kan tot uitdrukking worden gebracht dat een promotie(-onderzoek) in nauwe samenwerking, op voet van gelijkwaardigheid, plaatsvindt aan meer dan één universiteit.

Datum

15 november 2010

Onze referentie

255200

Datum
15 november 2010
Onze referentie
255200

De introductie van de joint doctorates heeft op zich niet als doel dat het aantal promoties stijgt. Het aantal promoties kan fors stijgen doordat promoties (ook) plaatsvinden aan een Nederlandse universiteit die, indien de mogelijkheid van een joint doctorate niet zou bestaan, alleen aan de buitenlandse universiteit zou plaatsvinden. Bij de toekenning van de bekostiging wordt uitgegaan van een promotiebedrag per promotie in Nederland. Indien er sprake is van een joint doctorate waaraan verschillende bekostigde Nederlandse universiteiten zijn betrokken, ontvangen de desbetreffende Nederlandse universiteiten elk een evenredig deel van het bedrag. Indien er sprake is van een joint doctorate van een Nederlandse universiteit met een buitenlandse instelling ontvangt de betrokken Nederlandse universiteit het gehele bedrag. Voorwaarde is wel – te verifiëren door de accountant - dat de feitelijke promotie ook daadwerkelijk in Nederland plaatsvindt. Het is de bedoeling dat een joint doctorate tussen een bekostigde universiteit en onbekostigde universiteit in Nederland niet wordt bekostigd. Bij een volgende wijziging van het Uitvoeringsbesluit WHW 2008 zal dit worden meegenomen.

Locatie-eis

In de brief van 9 juli jl. is aangegeven dat de opleiding op verschillende locaties (gemeenten) moet plaatsvinden: het onderwijs dient feitelijk verzorgd te worden aan elke deelnemende Nederlandse instelling. Deze voorwaarde behoeft nadere precisering waar het binnenlandse joint degree-opleidingen betreft. Elke deelnemende Nederlandse instelling dient een substantieel deel van het onderwijs te verzorgen, maar daar waar sprake is van een binnenlandse joint degree-opleiding kan dat plaatsvinden in één gemeente, op één locatie. Wel dienen de docenten van de verschillende instellingen elk een substantieel deel te verzorgen.

De eerdere voorwaarde was een uitdrukking van de doelstelling 'mobiliteit' en 'culturele uitwisseling' (proeven van elkaars culturen). Deze doelstelling is bij uitstek van belang bij een joint degree-opleiding met buitenlandse instelling(en) en blijft daarvoor dan ook in stand. Met joint degree-opleidingen in het binnenland kunnen echter ook andere doelen dan studentenmobiliteit en culturele uitwisseling worden nagestreefd. De redenen voor een binnenlandse joint degree-opleidingen kunnen gelegen zijn in culturele uitwisseling, maar kunnen daarnaast ook gelegen zijn in financiële meerwaarde (efficiëntie, doelmatigheid) of kwalitatieve meerwaarde (bundeling van kwaliteit en expertise). Het is dus mogelijk dat een joint degree-opleiding die verzorgd wordt door twee of meer Nederlandse instellingen, feitelijk wordt verzorgd op één locatie (één gemeente).

Wel blijft bij de (macrodoelmatigheids)beoordeling van een binnenlandse joint degree-opleiding het verzorgen op verschillende locaties van belang.

Datum
15 november 2010
Onze referentie
255200

Indien de joint degree-opleiding plaats vindt op verschillende locaties, kan dat een indicatie zijn voor het gezamenlijke karakter van de joint degree-opleiding: als het onderwijs niet op verschillende locaties wordt verzorgd, zal duidelijk gemaakt moeten worden waarom de desbetreffende opleiding desalniettemin als joint degree-opleiding is vormgegeven.

Voor zover nodig zullen de regelingen op een en ander worden aangepast.

Vervolg

Zoals in het begin van de brief is aangegeven vindt de vormgeving van de joint degree-opleidingen in nauw overleg met de NVAO en de koepels plaats. Joint degree-opleidingen zijn in Nederland nog in ontwikkeling. Om die reden zal OCW met deze partijen regelmatig – te denken valt aan elk kwartaal – overleg voeren over (de voortgang van) joint degree-opleidingen en eventuele knelpunten tegen het licht houden. Mocht ertoe aanleiding zijn, zal ik u opnieuw informeren over joint degree-opleidingen. Daarnaast bevatten web-sites als van het JOIMAN project, maar ook van de VSNU relevante informatie over allerlei aspecten rondom joint degree-opleidingen.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnée